KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 27.10.2008
COM(2008) 671 konč.

POROČILO KOMISIJE

LETNO POROČILO O INSTRUMENTU PREDPRISTOPNIH STRUKTURNIH POLITIK (ISPA) 2007

[SEC(2008)2681]

KAZALO

1. Novi projekti ISPA ... 5
2. Nove obveznosti ... 5
3. Projekti, financirani v obdobju 2005–2007 ... 5
4. Plačila ... 6
5. Pregledne tabele ... 7
6. Oblike in zagotavljanje tehnične pomoči ... 8
7. Tehnična pomoč na pobudo države upravičenke ... 8
8. Izvajanje ... 10
9. Spremljanje projektov ... 10
10. Finančno poslovanje in nadzor, vključno z *EDIS* ... 11
11. Ocena tveganja ... 11
12. Ugotovitve Evropskega računskega sodišča ... 12
13. Partnerice pri sofinanciranju – EIB, EBRD in KfW ... 12
14. Javna naročila ... 13
15. Politika konkurence ... 13
16. Okoljska politika ... 13
17. Prometna politika ... 14
18. Ukrepi obveščanja ... 15

Uvod

Po zasedanju Evropskega sveta v Bruslju junija 2004, na katerem je bil Hrvaški dodeljen status *države kandidatke*, ima ta država od 1. januarja 2005 koristi od instrumenta ISPA. Hrvaška se je torej priključila predhodnim državam upravičenkam ISPA, ki so prejemale pomoč ISPA od vzpostavitve instrumenta leta 2000. Bolgarija in Romunija sta 1. januarja 2007 postali članici Evropske unije in nista več upravičeni do predpristopnega financiranja, vključno z ISPA. Zato to poročilo vključuje le dejavnosti ISPA, ki so se izvajale na Hrvaškem, ki je zdaj edina prejemnica finančnih sredstev ISPA. Poročanje o izvajanju projektov ISPA in Kohezijskega sklada v Romuniji in Bolgariji se bo obravnavalo v letnem poročilu za Kohezijski sklad.

ISPA kot program je prenehal obstajati konec leta 2006, zato se ne bo odobril noben nov projekt. Zato bodo to letno poročilo o ISPA in vsa naslednja zadevala izključno izvajanje tistih projektov ISPA na Hrvaškem, ki so že bili odobreni.

Leta 2007 se je Hrvaška srečevala z različnimi izzivi. Glavni cilj je bil začetek razpisov za različna naročila, da bi se lahko začelo izplačevanje sredstev. Napredek na tem področju je bil ugotovljen pri več razpisih, objavljenih pred koncem leta. Ker so bili zadevni razpisi objavljeni šele ob koncu leta, glede izplačila sredstev ni bil ugotovljen pomembnejši napredek.

Leta 2007 se je veliko pozornosti namenilo preobrazbi izvajalske agencije iz centralne finančne in pogodbene enote (CFPE – organ, ustanovljen v okviru struktur ministrstva za finance) v centralno finančno in pogodbeno agencijo (CFPA – vladna agencija). Sprememba je bila nujna, da se omogoči zagotavljanje privlačnejših finančnih in drugih spodbud za osebje za zagotovitev večjega zadržanja osebja in spodbujanje vključevanja dodatnega osebja z ustreznimi izkušnjami. Oba ukrepa sta bila odziv na priporočila revizorjev Komisije iz leta 2006.

Proračun ISPA

V skladu z računovodskim sistemom Komisije, ki temelji na dejavnostih, se je proračun za instrument ISPA zagotovil v dveh proračunskih vrsticah: funkcionalna proračunska vrstica B13.01.04.02 in operativna proračunska vrstica B13.05.01.01. Prva vrstica vključuje sredstva za financiranje upravnih stroškov tehnične pomoči (zlasti za okrepitev delegacij Evropske komisije), kar se je zaključilo leta 2006, medtem ko druga vrstica zajema odobritve plačil, ki so bile na voljo za učinkovito izvajanje in delovanje ISPA za predpristopne države, tj. Hrvaško, Bolgarijo in Romunijo.

Proračunska vrstica B13.05.01.01, ki je leta 2007 vključevala 265 714 000 EUR (za Bolgarijo, Romunijo in Hrvaško), zajema vse stroške za sofinanciranje infrastrukturnih projektov (ukrepi). Ker sta Romunija in Bolgarija 1. januarja 2007 postali državi članici, spodaj predstavljena plačila iz proračunske vrstice B13.05.01.01 zadevajo izključno Hrvaško.

***Preglednica 1*: Proračun ISPA v letu 2007 – v EUR**

Proračunska vrstica	Izvedena plačila
Funkcionalna proračunska vrstica B13.01.04.02	0
Operativna proračunska vrstica B13.05.01.01 (le Hrvaška)	**124 629**
Skupaj	**124 629**

Financiranje projektov

1. NOVI PROJEKTI ISPA

Leta 2007 ni bil odobren noben nov projekt ISPA.

2. NOVE OBVEZNOSTI

Leta 2007 niso bile sprejete nobene nove obveznosti v sektorjih za okolje ali promet.

3. PROJEKTI, FINANCIRANI V OBDOBJU 2005–2007

Komisija je med letoma 2005 in 2007 odobrila skupaj šest projektov na podlagi predlogov, ki jih je predložila Hrvaška. Med temi projekti trije zadevajo sektor za okolje, dva sektor za promet, eden pa horizontalni ukrep tehnične pomoči (za organizacijo obveznih nadzornih odborov in podpornih izvajalskih agencij za ISPA). Skupni upravičeni naložbeni stroški teh projektov dosegajo 123 052 milijona EUR, pri čemer se skupno 59 milijonov EUR ali 47,9 % dodeli v obliki nepovratnih sredstev ISPA. Komisija je za kritje stroškov za administracijo programa ISPA dodelila dodaten milijon EUR, s čimer se je do konca programa za Hrvaško skupno dodelilo 60 milijonov EUR sredstev ISPA. Komisija je do konca leta 2007 prevzela obveznosti za 100 % sredstev ISPA, namenjenih Hrvaški, za obdobje 2005–2007, pri čemer so se obveznosti uravnoteženo razdelile med sektorja za okolje in promet.

***Preglednica 2*: Projekti, odobreni na Hrvaškem v obdobju 2005–2007 – v EUR**

Sektor	Projektne odločbe št.	Upravičeni stroški	Prispevek ISPA	Povprečna stopnja nepovratnih sredstev %	Obveznosti
Okolje	3	46 287 701	29 466 355	63,65	29 466 355
Promet	2	76 502 738	29 271 310	38,26	29 271 310
Horizontalna tehnična pomoč	1	262 335	262 335	100	262 335
Skupaj	**6**	**123 052 774**	**59 000 000**	**47,94**	**59 000 000**

4. PLAČILA

Plačila za vsak projekt na splošno sestavljata dve predplačili v skupni vrednosti 20 % prispevka ISPA in vmesna plačila (tj. povračila) v vrednosti 90 % prispevka ter končno 10-odstotno plačilo po zaključku. Za projekte ISPA, odobrene na Hrvaškem, se leta 2007 ni izvedlo skoraj nobeno plačilo. Izplačalo se je le 124 629 EUR, kar pomeni 0,21 % ustreznih nepovratnih sredstev ISPA.

Leta 2007 je bil napredek pri izvajanju ukrepov ISPA počasen. To se je izrazilo v majhnem številu prejetih zahtevkov za drugo predplačilo in vmesna plačila. Zato se je do konca obdobja 2005–2007 izplačalo skupno 6 195 706 EUR, kar pomeni 10,5 % proračunskih obveznosti, izvedenih v tem obdobju (59 milijonov EUR).

***Preglednica 3*: Plačila – v EUR**

Sektor	2005–2006	2007	Skupaj 2005–2007
Okolje	3 043 266	0	3 043 266
Promet	2 975 344	0	2 975 344
Tehnična pomoč	52 467	124 629	177 096
Skupaj	**6 071 077**	**124 629**	**6 195 706**

5. PREGLEDNE TABELE

Preglednica 4 spodaj vsebuje pregled ukrepov ISPA za leto 2007 in obdobje 2005–2007.

***Preglednica 4*: Projekti, odobreni na Hrvaškem v obdobju 2005–2007 – v EUR**

Podsektor	Št. projektov	Upravičeni stroški	Prispevek ISPA	2007		2005–2007	
				Obveznosti	Plačila	Obveznosti	Plačila
Okolje							
Voda in kanalizacija	0	0	0	0	0	0	0
Voda in odpadne vode, vključno s čiščenjem	1	36 000 000	22 500 000	0	0	22 500 000	2 250 000
Čistilna naprava za odpadne vode	0	0	0	0	0	0	0
Trdni odpadki	1	8 823 601	6 000 049	0	0	6 000 049	600 005
Kakovost zraka	0	0	0	0	0	0	0
Horizontalni ukrep	1	1 464 100	966 306	0	0	966 306	193 261
Sektor skupaj	**3**	**46 287 701**	**29 466 355**	**0**	**0**	**29 466 355**	**3 043 266**
Promet							
Cestni	0	0	0	0	0	0	0
Železniški	1	75 761 000	28 789 180	0	0	28 789 180	2 878 918
Cestni in železniški	0	0	0	0	0	0	0
Celinske plovne poti	0	0	0	0	0	0	0
Letališča	0	0	0	0	0	0	0
Horizontalni ukrep	1	741 738	482 130	0	0	482 130	96 426
Sektor skupaj	**2**	**76 502 738**	**29 271 310**	**0**	**0**	**29 271 310**	**2 975 344**
Horizontalni ukrepi							
Tehnična pomoč	**1**	262 335	262 335	0	124 629	262 335	177 096
SKUPAJ	**6**	**123 052 774**	**59 000 000**	**0**	**124 629**	**59 000 000**	**6 195 706**

Tehnična pomoč

6. OBLIKE IN ZAGOTAVLJANJE TEHNIČNE POMOČI

Izvajanje ukrepov tehnične pomoči je bistven element za zagotovitev uspešnega načrtovanja in izvajanja projektov ISPA. Ti ukrepi so usmerjeni k pripravi in izvajanju projektov, spremljajoči institucionalni okrepitvi in v zadnjem času k strukturni (re)organizaciji nekaterih razmerij, s čimer se izboljšuje trajnost izvajanja projekta. Poleg tega ISPA s svojim prispevkom k institucionalni okrepitvi in izboljšanju upravne usposobljenosti državam upravičenkam pomaga pri pripravi na izvajanje instrumentov kohezijske politike, zlasti Kohezijskega sklada.

Razlikovati je mogoče med dvema vrstama dejavnosti tehnične pomoči:

– tehnična pomoč, ki se izvaja na pobudo države upravičenke in je najbolj neposredno povezana s financiranjem projekta, tj. določitev/priprava projekta, razširjena decentralizacija (*EDIS*) in izboljšanje upravne usposobljenosti;

– tehnična pomoč, ki se izvaja na pobudo Komisije in se večinoma zagotavlja prek okvirnih pogodb. Ta pomoč je namenjena zlasti za ocenjevanje, nadzor in spremljanje projektov.

Za dejavnosti iz prve kategorije so zgornje meje prispevka ISPA običajno takšne, kot se uporabljajo za financiranje projektov, vendar lahko v nekaterih primerih dosežejo tudi 100 %. Na drugi strani pa stroške dejavnosti iz druge kategorije vedno v celoti krije ISPA, vendar njihova celotna vrednost ne sme presegati 2 % vseh dodeljenih sredstev ISPA za državo upravičenko.

Od vzpostavitve instrumenta ISPA so bile dejavnosti tehnične pomoči na pobudo ali v imenu Komisije osredotočene na izboljšanje zmogljivosti držav upravičenk, da pripravljajo, ocenjujejo in izvajajo projekte ISPA v skladu s standardi za upravljanje s sredstvi Skupnosti, ter na to, da delegaciji Evropske komisije omogočijo izvajanje funkcij predhodnega nadzora (notranje in zunanje osebje). Od začetka leta 2007 bodo vsi novi ukrepi tehnične pomoči te vrste financirani iz instrumenta IPA.

7. TEHNIČNA POMOČ NA POBUDO DRŽAVE UPRAVIČENKE

Priprava projektov in institucionalna okrepitev

Ukrepi tehnične pomoči za pripravo projektov morajo zagotoviti, da države upravičenke v smislu zasnove, upravljanja in delovanja projektov Komisiji predložijo tehnično in finančno ustrezne projekte za financiranje ISPA. Ti ukrepi lahko po potrebi vključujejo pripravo strateških študij o (pod)sektorjih, upravičenih do financiranja ISPA. Poleg tega so namenjeni razvoju načrta za potek financiranja kakovostnih projektov, kar Komisiji zagotavlja, da pravočasno opredeli in prejme ustrezno število primernih projektov. Zagotovitev stabilnega načrta za potek financiranja projektov bo nujna za uspešno izvajanje instrumenta IPA. Dva od treh ukrepov tehnične pomoči, ki se zdaj izvajajo, sta usmerjena k pripravi načrta za

potek financiranja v sektorjih za okolje in promet. Tretji ukrep je usmerjen k razvoju institucionalne usposobljenosti CFPE, da upravlja in izvaja projekte ISPA.

Skupno število odobrenih ukrepov tehnične pomoči za pripravo projektov od leta 2005 je dva, kar pomeni skupne upravičene stroške 2 205 838 EUR, pri čemer se je 1 448 436 EUR (65,6 %) financiralo iz instrumenta ISPA. Skupno število odobrenih ukrepov tehnične pomoči za krepitev institucionalne usposobljenosti od leta 2005 je ena, kar pomeni skupne upravičene stroške 262 335 EUR, ki se 100-odstotno financirajo iz instrumenta ISPA.

***Razpredelnica 5*: Ukrepi tehnične pomoči na pobudo Hrvaške v obdobju 2005–2007 – v EUR**

Podsektor	Št. projektov	Upravičeni stroški	Prispevek ISPA	Obveznosti 2007	Plačila 2007	Obveznosti 2005–2007	Plačila 2005–2007
Okolje							
Sektor skupaj	1	1 464 100	966 306	0	0	966 306	193 261
Promet							
Sektor skupaj	1	741 738	482 130	0	0	482 130	96 426
Horizontalna tehnična pomoč							
Sektor skupaj	1	262 335	262 335	0	124 629	262 335	177 096
SKUPAJ	3	2 468 173	1 710 771	0	124 629	1 710 771	466 783

Upravljanje in izvajanje

8. IZVAJANJE

Prva dva projekta ISPA na Hrvaškem sta bila odobrena decembra 2005, naslednji štirje pa julija in septembra 2006. Do konca leta 2007 se je le eden od teh projektov (2005HR16PPT001) začel tudi dejansko izvajati. Kljub temu je bil dosežen napredek v zvezi s prvima dvema projektoma, odobrenima leta 2005, saj so bili do konca leta objavljeni trije razpisi za gradnjo. Poleg tega so bili objavljeni razpisi za dodatnih pet naročil storitev in za štiri okvirne pogodbe. Do konca leta so bile podpisane štiri okvirne pogodbe, v zvezi s katerimi so se začela dela. Prav tako je treba poudariti, da so bili vsi razpisi (dva za gradnjo in eden za storitve) za en infrastrukturni projekt (2005HR16PPT001) objavljeni pred koncem leta 2007.

Za počasno izvajanje projektov na Hrvaškem obstaja več razlogov. Izvajalska agencija je zlasti prikrajšana zaradi pomanjkanja osebja z ustreznimi izkušnjami in slabega poslovanja. Poleg tega se je agencija v tem letu reorganizirala in nova struktura še nima celotnega osebja. Dodatne težave povzročajo neustrezne izkušnje končnih upravičencev pri pripravi in izvajanju mednarodnih razpisov, pomanjkanje ustreznega osebja in slabo poznavanje postopkov ISPA. Naslednja zadeva, ki je vplivala na hitrost izvajanja projektov, so pretirano birokratski postopki, ki so jih na Hrvaškem vzpostavili za upravljanje in spremljanje procesa izvajanja projektov. Komisija je večkrat predlagala, naj se ti postopki poenostavijo. Ob pripravi tega dokumenta ni obstajalo tveganje, da kateri od projektov ne bi izpolnil pravila N+2.[1]

9. SPREMLJANJE PROJEKTOV

Splošno spremljanje in ocenjevanje napredka in učinkovitosti izvajanja se opravlja na podlagi rednih sestankov v uradu delegacije Evropske komisije, spremljevalnimi poročili izvajalskih teles, obiski osebja Komisije na kraju samem in formalnim spremljanjem v obliki srečanj nadzornega odbora ISPA dvakrat letno na Hrvaškem.

Delegacija Evropske komisije je poleg izvajanja pooblastil Komisije za potrjevanje razpisov in oddaje naročil najbolj ustrezna za zagotavljanje napredka na terenu ter povezavo z nacionalnimi organi in končnimi upravičenci glede težav, ki bi se lahko pojavile.

Na Hrvaškem sta junija in decembra 2007 potekali dve srečanji nadzornega odbora ISPA. Glavne ugotovitve teh srečanj so bile, da je treba pospešiti postopke za razpise in oddajo naročil ter zagotoviti, da se naročila za tehnično pomoč za pripravo prihodnjih načrtov za potek financiranja projektov dodelijo čim prej ter se s tem preprečijo poznejše težave s črpanjem sredstev instrumenta IPA. Poleg tega je Komisija poudarila, da je treba čim prej izvesti ukrepe tehnične pomoči na podlagi

---

[1] Pravilo N+2 pomeni zahtevo, da se razpis za glavna naročila gradnje ali storitev v okviru ukrepa začne v dveh letih po podpisu ustreznega finančnega memoranduma. V primeru ukrepa, ki vključuje le naročila storitev, pravilo N+2 velja za podpis glavnega naročila storitev v dveh letih po podpisu ustreznega finančnega memoranduma.

financiranja ISPA za zagotovitev tehnične in upravne pomoči izvajalski agenciji in ustreznim resornim ministrstvom.

Čeprav je odbor priznal počasno dejansko izvajanje projektov, ni ugotovil, da se je več razpisov začelo pred koncem leta in da bi bilo zaradi tega treba znatno povečati plačila v letu 2008.

10. FINANČNO POSLOVANJE IN NADZOR, VKLJUČNO Z *EDIS*

Glavne zahteve za finančno poslovanje in nadzor ter obravnavo nepravilnosti urejajo določbe uredbe o instrumentu ISPA in Priloga III k finančnemu memorandumu, kakor je ustrezno v skladu z ureditvijo predhodnega nadzora, ki ga izvaja Komisija. Te zahteve so podobne zahtevam, ki veljajo za Kohezijski sklad in strukturne sklade. Ključni elementi se nanašajo na vzpostavitev sistemov notranjega finančnega nadzora in postopkov, ki lahko zagotovijo pregledne in nediskriminatorne postopke za oddajo javnih naročil, točnost prijavljenih izdatkov, ustrezno službo za notranjo revizijo, zadostno revizijsko sled in ustrezno obravnavanje nepravilnosti.

Zaradi počasnega napredka pri izvajanju projekta ISPA je bila sprejeta odločitev, da se v letu 2007 za Hrvaško ne bodo izvajale nobene posebne revizije instrumenta ISPA. Vendar je enota GD za regionalno politiko za revizijo in nadzor aprila 2007 izvedla posvetovalno revizijo nacionalnega sklada in izvajalske agencije (CFPE) kot nadaljevanje predhodne misije odobritve DIS (decentralizirani sistem izvajanja) za ISPA. Splošni zaključki misije za del v zvezi z ISPA so zadevali visoko fluktuacijo osebja v CFPE in torej načine za zagotovitev zadržanja osebja ter neustrezno raven preverjanja dokumentov v CFPE, preden se predložijo delegaciji Evropske komisije v odobritev.

DIS

Zahteva za odobritev DIS za izvajalsko agencijo ISPA na Hrvaškem, tj. CFPE (ki se je zdaj preobrazila v CFPA), sledi določbam iz člena 164 finančne uredbe. Komisija je odobritev DIS sprejela 13. februarja 2006.

EDIS

Dokler se ne odobri EDIS (razširjeni decentralizirani sistem izvajanja, ki zahteva le naknadni nadzor), bo osebje delegacije Evropske komisije na Hrvaškem še naprej izvajalo predhodni nadzor in imelo pomembno vlogo pri spremljanju vsakodnevnega poslovanja, izvajanja in spremljanja ukrepov ISPA. Sedanji cilj je, da se za Hrvaško sistem EDIS vzpostavi pred koncem druge polovice leta 2009. Priprave na prehod k sistemu EDIS bodo znatno odvisne od izboljšanja delovanja obstoječe strukture DIS.

11. OCENA TVEGANJA

Revizijska strategija, načrtovana za leto 2007 in naslednja leta, je temeljila na rezultatih analize stanja izvajanja ISPA in s tem povezanih ciljih direktorata za revizijo v GD za regionalno politiko. Revizijska strategija določa cilje, ki jih opredeljuje višje vodstvo GD za regionalno politiko. Ti cilji se opredelijo na podlagi natančnih razprav z operativnimi direktorati, v katerih se izmenjujejo informacije o mogočem tveganju. Revizijska strategija nato določi ukrepe za doseganje ciljev ob

upoštevanju ugotovljenega tveganja. Na splošno se tveganje zmanjšuje z izvajanjem te strategije. Leta 2007 zaradi omejenega napredka pri izvajanju ni bila opravljena nobena revizija.

Na podlagi sistema predhodne odobritve se daje prednost zagotavljanju vzpostavitve ustreznih postopkov nadzora v zvezi z izvajanjem projektov in plačili. Vendar upravljanje predpristopnih sredstev vključuje tveganje, saj sredstva dodeljujejo različne organizacije in sistemi. Upravičenost izdatkov je določena z upoštevanjem pravil in pogojev, določenih na ravni Skupnosti in nacionalni ravni, kar lahko povzroči zapleten položaj in tveganje napačne razlage. Hrvaški organi za drugo polovico leta 2009 načrtujejo predložitev zahtevka za opustitev predhodnega nadzora za projekte ISPA v skladu z določbami Uredbe 1266/1999.

12. UGOTOVITVE EVROPSKEGA RAČUNSKEGA SODIŠČA

Na Hrvaškem leta 2007 ni bila izvedena nobena misija ali revizija.

13. PARTNERICE PRI SOFINANCIRANJU – EIB, EBRD IN KFW

Komisija je zaradi njihovega strokovnega znanja na področju priprave in izvajanja projektov ohranila redne stike s temi posojilnimi institucijami na horizontalni ravni za usklajevanje političnih in metodoloških vprašanj v zvezi z načrtovanjem in izvajanjem ter tudi na ravni držav. Specialistično znanje teh bank na področju strukturiranja povezav med nepovratnimi sredstvi in posojili pri financiranju, vključno s sporazumi o javno-zasebnih partnerstvih, je zelo koristno za izboljšanje kakovosti projektov, ki jih financira ISPA. Vendar EIB ni vključena v noben projekt ISPA na Hrvaškem, EBRD pa je edina mednarodna finančna institucija, ki je dejavno vključena v projekt ISPA na Hrvaškem. En okoljski projekt, odobren leta 2005, se sofinancira s posojilom iz EBRD, in sicer program za vode in obdelavo odpadnih voda v Karlovcu.

Prispevek k politikam Skupnosti

14. JAVNA NAROČILA

Od začetka instrumenta ISPA se je izpolnjevanje pravnih zahtev za učinkovita, pravična in pregledna javna naročila, določenih v Praktičnem vodniku k pogodbenim postopkom za zunanjo pomoč ES (PRAG), izkazalo kot največji izziv. Zagotavljanje skladnosti z načeli EU glede javnih naročil je v več primerih povzročilo zamude pri izvajanju projektov ISPA. Službe Komisije, zlasti delegacija Evropske komisije v Zagrebu, so morale pogosto posredovati, da bi zagotovile pravilno izvajanje postopkov ter odpravile napake, se povezati z nezadovoljnimi ponudniki in izvajalski agenciji pojasniti, kako je treba izvajati zadevne postopke. Pogosto je bilo treba izboljšati kakovost razpisne dokumentacije, kar je povzročilo zelo pozno objavo razpisov. Skupni učinek teh ukrepov so bile dodatne zamude v procesu izvajanja.

Predhodna odobritev s strani Komisije, ki ureja razpise in oddajo naročil za projekte ISPA, je torej v celoti upravičena, dokler obstajajo pogoji za odobritev sistema EDIS (glej zgoraj). Na podlagi predhodnega sistema odobritve in v skladu z odločitvijo DIS glede prenosa upravljanja ima le CFPA vlogo naročnika, odgovornega za izvajanje projektov, medtem ko Komisija potrjuje posamezne stopnje v postopku javnih naročil. Iz tega sledi, da Komisija sicer ni pogodbeni partner, vendar si deli odgovornost za pravilnost postopkov javnih naročil (brez odobritve s strani Komisije pogodbe med upravičenci in izvajalci niso veljavne).

15. POLITIKA KONKURENCE

Ker je pomoč ISPA usmerjena zlasti h kritju javnih ali enakovrednih izdatkov v zvezi z zadevnimi projekti, to običajno ne povzroča težav zaradi neskladnosti s pravili Skupnosti na področju konkurence. Če se ne kršijo pravila o javnih naročilih in se zagotavlja svoboden dostop do takšne infrastrukture za vse izvajalce, ki izpolnjujejo ustrezne tehnične in pravne pogoje, takšna pomoč ne zagotavlja nikakršnih prednosti posameznim podjetjem.

16. OKOLJSKA POLITIKA

Z zagotavljanjem neposredne pomoči za prednostne projekte v zvezi z okoljem ISPA prispeva tudi k izvajanju okoljske politike in skladnostjo Hrvaške s standardi EU. Izkušnje, pridobljene pri razvoju in izvajanju projektov, izboljšujejo upravno usposobljenost in pospešujejo sektorske reforme v sektorju za okolje. Krepi se zlasti upravna usposobljenost v zvezi z načrtovanjem in prednostnim razvrščanjem naložb v okolje. Nujna so dodatna in okrepljena prizadevanja v zvezi z izvajanjem zakonodaje, povezane s presojo vpliva na okolje, zlasti glede vidikov javnega posvetovanja. Pričakuje se, da bo ISPA na ta način prispeval k napredku na področju varstva okolja na Hrvaškem. Težave so povezane s tem, da okoljski organi težko pridobivajo ustrezna sredstva in osebje, pri čemer je fluktuacija osebja visoka, kar onemogoča koristi zaradi usposabljanja in pridobljenih izkušenj.

V zvezi s tem je pomembno poudariti, da je v zvezi s Hrvaško zaradi vzpostavitve instrumenta IPA z večjim številom organov in nizom dodatnih projektov treba zagotoviti zadostne finančne in človeške vire za izvajanje (vključno s spremljanjem, pregledi, zagotavljanjem dovoljenj in poročanjem).

17. PROMETNA POLITIKA

Prometna omrežja na Hrvaškem, odobrena na podlagi ocene potreb v prometni infrastrukturi (TINA) in regionalne študije o infrastrukturi na Balkanu (REGIS), so bila izgrajena v okviru vseevropskih koridorjev. Več teh koridorjev poteka preko hrvaškega ozemlja, vključno s koridorjem VII (reka Donava), koridorjem X (Salzburg-Ljubljana-Zagreb-Beograd-Niš-Skopje-Veles-Solun, vključno z vejo Xa) in koridorjem V, ki ima na Hrvaškem dve veji (Vb – Budimpešta, Zagreb, Reka, in Vc – Budimpešta, Sarajevo, Ploče). Ta omrežja se uporabljajo kot podlaga za načrtovanje nacionalnih prometnih strategij za namene ISPA. Zato je edini prometni projekt ISPA del omrežij TINA in REBIS, tj. zadeva gradnjo ali sanacijo odseka, vozlišča ali dostopa v povezavi z omrežji. Omrežja TEN-T za Hrvaško temeljijo na priporočilih observatorija SEETO (prometni observatorij za Jugovzhodno Evropo).

Usklajevanje predpristopnih instrumentov

V skladu z zahtevami uredbe glede usklajevanja[2] Komisija zagotavlja tesno usklajevanje med tremi predpristopnimi instrumenti, tj. PHARE, SAPARD in ISPA. V skladu z določbami te uredbe ima upravljalni odbor PHARE posebno vlogo pri splošnem usklajevanju med tremi predpristopnimi instrumenti.

Usklajevanje s skupnim nadzornim odborom (PHARE)

Skupni nadzorni odbor je odgovoren za usklajevanje spremljanja vsakega predpristopnega instrumenta in oceno splošnega napredka v zvezi s pomočjo v državah upravičenkah, ki jo financira EU. Odbor po potrebi izdaja priporočila za odbor ISPA ali Komisijo.

Usklajevanje z delegacijami Evropske komisije

Službe Komisije so organizirale redna srečanja (GD za širitev, GD za zunanje odnose in GD za regionalno politiko) s strokovnjaki v delegacijah, odgovornih za instrumenta PHARE in ISPA, za razpravo o vprašanjih načrtovanja in izvajanja, zlasti v zvezi z razpisi in oddajo naročil.

Usklajevanje z instrumentom IPA

Za zagotovitev učinkovitega usklajevanja dejavnosti in preprečitev podvajanja sta se dve srečanji nadzornega odbora ISPA, ki sta potekali na Hrvaškem leta 2007, organizirali vzporedno s srečanji odborov za sektorsko spremljanje za področje regionalnega razvoja. Poleg tega je treba poudariti, da dva ukrepa tehnične pomoči, ki se financirata prek instrumenta ISPA, zadevata pripravo načrta za potek financiranja projekta za izvajanje ob sofinanciranju z instrumentom IPA. Zato se pričakuje nemoten prehod od instrumenta ISPA k IPA ter neprekinjeno izvajanje ukrepov v zadevnih sektorjih.

18. UKREPI OBVEŠČANJA

Leta 2007 se ni sprejel noben ukrep obveščanja v zvezi s projekti ISPA, saj noben projekt ni dosegel stopnje konkretne izvedbe. Vendar se slavnostni podpis načrtuje za podpis prvega naročila gradnje (v zvezi s projektom obnove železniške povezave Vinkovci–Tovarnik) leta 2008. K udeležbi bodo vabljeni vsi zadevni mediji.

---

[2] Uredba Sveta (ES) št. 1266/1999 z dne 21. junija 1999 o usklajevanju pomoči državam prosilkam v okviru predpristopne strategije.